Ajtófüggöny

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.3499.1
Alkotó:	Vaszary, János (1867 - 1939) / tervező
Készítés ideje:	1906
Készítés helye:	Magyarország
Jelzés:	nincs
Anyag:	gyapjú; spárga
Technika:	gobelin technikával szövött
Méretek:	hosszúság: 270 cm szélesség: 143 cm

A szecesszió művészeinek alapvető törekvése volt, hogy a lakóteret egységként kezeljék: nemcsak bútorokat, hanem a kiegészítőket, üvegablakokat, világítótesteket, tapétákat, textíliákat is megtervezték az enteriőrben.

A magyar szecesszió kiemelkedő festője, Vaszary János iparművészeti terveket is készített. *Aranykor* című festményének kerete is saját alkotása: a festmény és a keret szerves egységet alkot. Ismerjük Vaszary kislányportréval díszített tükörkeret-tervét is. Számos faliszőnyeget tervezett – a stilizált, grafikus kompozíciókat nagyrészt Kovalszky Sarolta szövőnő készítette el németeleméri műhelyében. Közös alkotásuk a *Vásár*, a *Jegyespár* vagy a *Kislány cicákkal* című falikárpitok.

Vaszary 1898 körül tervezte virágokat ábrázoló textíliáját – ekkor mutatta be az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán *Bazsarózsák* című faliszőnyegét. A cserepekben néhány levéllel, frízszerűen elhelyezett, stilizált virágok mindegyike más és más, a levelek és szirmok vonalai eltérnek egymástól. A kárpit népszerűvé vált az iparművészek körében, először 1900-ban a *Mintalapok*ban közölték egy Toroczkai Wigand Ede által tervezett ellenzőn, az 1901-es szegedi kiállításon egy karosszék támláján tűnt fel, melyet a Bernstein J. és Fia cég készített. 1905-ben Jámbor Lajos alkalmazta karosszékein.
A motívum függönyökön is megjelent. Az Iparművészeti Múzeum két színváltozatban őrzi a kárpitokat. Mindkét függöny szürkés alapú, az egyiken sötét, kékes alapon szürke cserepekben rózsaszín, a másikon sötétkék alapon vörös cserepekben vörös virágok kaptak helyet. Az azonos díszítmények alkalmazása bútorkárpiton, függönyön, esetleg tapétán az egységes enteriőrtervezés bizonyítéka.

Irodalom

- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 29.
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 12.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum